

Čítanje

- sve je veći pad interesa za knjigu i čitanje uopće

- način čitanja u digitalnom okruženju
- inicijativa za osnivanjem međusektorskoga tijela za poticanje čitanja počela je 2012. unutar Goethe – Instituta u Zagrebu

Nacionalna strategija čitanja

Čitanje - poticanje kao strategija

- U veljači 2014. godine menovano je Povjerenstvo za izradu Nacionalne strategije poticanja čitanja
- **Streteški ciljevi:**
- uspostavljanje učinkovitog društvenog okvira za poticanje čitanja
- razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje
- povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala.

Čitanje

- u literaturi i praksi postoji niz definicija čitanja koje ga određuju u odnosu na proces i svrhu, a njihovo temeljno polazište jest tumačenje čitanja kao spoznajno - doživljajnog procesa koji obuhvaća jezičnu, komunikacijsku i stvaralačku djelatnost
- ankete
- od 2011. do 2019. učenici čitaju zato što moraju - oko 58 posto
- građani stariji od 15 godina pročitali su tijekom godine jednu ili nijednu knjigu
- njih 75 posto

Uloga škole

- mogućnost poticanja čitanja u svim predmetima, a ne samo unutar predmeta hrvatskoga jezika
- mentoriranje nastavnika koje omogućuje transfer znanja i vještina potrebnih u poticanju čitanja
- Čitanje- bitan preduvjet cjelovitog osobnog razvoja
- Čitanje ima dvije dimenzije: spoznajnu i emocionalnu

suradnja

- MZO
- MK
- Vlada
- Izdavači
- vrtićki i predškolski programi
- Obiteljska sredina
- različiti natječaji i javni pozivi za poticanje čitanja
- Vvdeonajave knjiga, priča, preporuke

- akcijski plan (2017. – 2022.)

- Kako učenike potaknuti na ljubav prema čitanju, vještini koju trebaju savladati na početku školovanja, jedno je od najvažnijih pitanja njihova cjelokupnoga obrazovanja. Čitanje i razumijevanje pročitane potrebno je u svim predmetima.
- Uloga učitelja i lektira
- može biti zanimljivija, primjenjivija i zabavnija ako vodimo računa o različitim kognitivnim sposobnostima, motivaciji i socijalnom okruženju učenika u kojem imaju veći ili manji poticaj
- ankete

Diferenciranim poučavanjem i zadatcima možemo približiti čitanje i učenje svim učenicima, uzimajući u obzir njihovu raznolikost.

- Poštivanje stvarnih učenika sa svim njihovim navikama i zanimanjima treba biti temeljno polazište u razvoju uspješnoga čitanja
- Doživljajno - spoznajna motivacija treba biti ishodišnim dijelom nastavnoga sata lektire i ne bi se trebala svoditi na pet-šest minuta. Upravo o tom dijelu sata ovisi čitanje i interes učenika za primanje književnog djela i razvoj doživljajno-spoznajnih mogućnosti.

Učenik i lektira

- u piščevu svijetu ponajprije treba pronaći sebe i identificirati se sa svijetom djela koje se otvara pred njim
- Ključna uloga učitelja
- stvaranjem pozitivnog ozračja i osjećaja „pa ja to mogu“ i imam pravo tako osjećati i upravo tako doživljavati, odgajamo buduće čitatelje

Ciljevi i zadatci

- iako su iste dobi, učenici se razlikuju po sposobnostima, mogućnostima, interesima i potrebama
- ciljevi za neke učenike postavljeni su previsoko, a za neke prenisko
- Ispodprosječni vrlo teško postižu ciljeve, a natprosječni lako, što dovodi do dosađivanja i gašenja motivacije
- Rješenje:
- ciljeve i zadatke nastave podrediti sposobnostima svakog pojedinog učenika

Najbolja lektira

- koja je utemeljena na komunikacijskom modelu unutar kojega učenik izražava svoje emocije i doživljava
- Cilj; doživljajnost i ljubav prema čitanju
- izbjegavati seciranje, inventuru, književnu teoriju

diferencijacija

- zadatci trebaju biti diferencirani i postavljeni tako da uvijek uključuju učenika i njegovo iskustvo, njegov svijet, doživljaj i emocije
- važno je i potrebno potaknuti učenike da zamišljaju događaje, likove i opise u književnom djelu unutar kojega će pronaći sebe, svoj svijet i naći odgovore na neka pitanja
- Učenike možemo privoljeti na čitanje lektire nudeći im zanimljive i primjerene zadatke

samopouzdanje

- svaki će učenik zavoljeti učenje i čitanje kada spozna da može samostalno napredovati i biti uspješan
- učitelji hrvatskoga jezika mogu i sposobni su odgojiti naraštaje koji će zavoljeti čitanje, a time i školsku lektiru

Čitanjem se uči

- individualizacija nastave je imperativ vremena u kojem živimo i ne bismo trebali više govoriti o „prosječnom“ učeniku
- nastava **bez** individualizacije vodi k niveliranju individualnih razlika među učenicima
- Individualnim pristupom pridonosimo pozitivnijem ozračju, učenik je uvažavan sa svim svojim predispozicijama i očekivanjima
- individualnim pristupom i diferenciranim zadacima potičemo interes za čitanje koje će učenicima postati radost
- književna lektira u nastavi Hrvatskoga jezika treba biti temeljena na učeničkim doživljajima i emocijama